

místa vyhrazená legionářům zákonem předepsán, zejména není stanoveno, že v podmínkách konkursu musí být také výslovně uvedeno, že legionářům přísluší přednost. Nebylo-li tedy v souzeném případě v konkursní vyhlášce na místo školníka zvláštní upozornění na tuto výhradu, nedopustila se žalovaná školní obec opomenutím onoho upozornění ani bezprávného jednání podle § 1295 obč. zák., ani nedopatření ve smyslu § 1297 obč. zák., jak se domnívá dovolatel, neboť výhody legionářů při propůjčování určitých služebních míst jsou stanoveny řádně vyhlášeným zákonem, jehož neznalostí se podle § 2 obč. zák. nikdo omlouvat nemůže, a není proto třeba, by na ně bylo v konkursní vyhlášce ještě zvlášť upozorňováno. Ustanovení § 878 obč. zák., na něž dovolatel dále poukazuje, se nehodí na souzený případ, neboť služební smlouva nebyla zrušena proto, že jejím předmětem bylo plnění od počátku nemožné, nýbrž jen proto, že na stížnost legionáře P-a, podanou přímo u ministerstva školství, o níž žalovaná nevěděla, bylo tímto ministerstvem dodatečně učiněno opatření podle § 14 zákona č. 462/1919 sb. z. a n. Odvolací soud, zamítnuv žalobu o náhradu škody pro nedostatek zavinění na straně žalované školní obce, posoudil věc správně po stránce právní.

Čís. 11767.

Smlouva o záruce za škody způsobené řidičem automobilu v době od řidičské zkoušky až do obdržení vůdčího listu, jest nicotnou, odporující dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 18. června 1932, Rv II 225/31.)

Žalobce přijal syna žalovaného do služeb k autu, při čemž se žalovaný zaručil, že až do doby, než jeho syn obdrží vůdčí list, ručí za veškeré škody, které by za jeho řízení auta vzešly. Žalobní nárok na zaplacení ze záruky uznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud neuznal zažalovaný nárok důvodem po právu.

Důvody:

Zjištěno jest, že žalovaný převzal záruku za budoucí škody, které by jeho syn způsobil samostatným řízením silostroje v době od řidičské zkoušky až do obdržení vůdčího listu, a že se záruka stala právě proto, by jeho syn byl co nejdříve pověřen řízením auta. Účelem záruční smlouvy bylo tudíž přiměti žalobce k tomu, by svěřil synu žalovaného samostatné řízení silostroje v mezidobí, než mu bude vydán vůdčí list. To plyne zejména ze slov žalovaného, že vezme syna raději domů, než aby ho nechal dělati u žalobce nádeníka, pronesených proto, že žalobce nepověřil syna žalovaného samostatným řízením auta. Řízení silostroje řidičem byl již zkoušku řidičskou s prospěchem vykonavším, nemajícím však ještě vůdčí list, je jednáním o sobě zakázaným, jakž plyne z ustanovení §§ 22 a 55 ministerského nařízení z 28. května 1910 č. 81 ř. z. Záruční slib žalovaného, jenž měl být popudem pro žalobce, by svěro-

val řízení silostroje řidiči podle předpisů k tomu neoprávněnému, sledoval účel obcházeti tyto předpisy a odporuje proto dobrým mravům podle § 879 první odstavec obč. zák., neboť nemravnou není jen taková smlouva, jejíž předmět jest nemravný, nýbrž, i je-li účel, jehož smlouvou má být dosaženo, v rozporu se zákonným zákazem. Jest proto záruční smlouva podle § 879 první odstavec obč. zák. nicotnou a nemůže z ní žalobce odvozovati nároky.

Čís. 11768.

Pokud při smlouvě, již byl někdo pověřen generálním rozprodejem zboží vyrobeného v továrně druhé smluvní strany za prodejní provisi a za určité procento z obrátu, nešlo o smlouvu služební, nýbrž o smluvní poměr samostatného podnikatele (obchodního agenta), jenž nebyl povinen vydati se na obchodní cesty v době určené druhou smluvní stranou a jehož zdráhání se vyhověti tomuto příkazu vůbec i při vhodných vzorcích i přiměřených cenách neopravňovalo druhou smluvní stranu k jednostrannému zrušení smlouvy.

(Rozh. ze dne 18. června 1932, Rv II 314/31.)

Žalobce uzavřel dne 16. dubna 1928 se žalovanou firmou smlouvu, podle níž byl pověřen generálním rozprodejem textilního zboží, vyrobeného v nové továrně žalované firmy, a měl za to dostávatí prodejní provisi a z obrátu určitá procenta, i když se obrát stal bez jeho přičinění a mimo jeho rayon (v zahraničí), jakož i polovičku z docílených vyšších cen, než mu byly limitovány. Mohl i vystoupiti jako samokupitel, t. j. koupiti zboží na vlastní účet za ceny platící pro velkoobchod, naproti tomu měl převzítí ručení del credere; provise se měly platiti vždy až po projití půl roku. O ukončení smluvního poměru bylo řečeno, že má žalovaná firma právo smlouvu pololetně bez odbytného vypovědění, pakli by prodeje žalobcem zprostředkované nedosáhly ročně ani 75% množství zboží odevzdaného k rozprodeji. Byla-li by dána žalovanou stranou výpověď bez důvodů v nejbližších 15 letech, příslušetí má žalobci odbytné 250.000 Kč a má po jeho smrti, kdyby nastala před uplynutím 15 let, příslušetí jeho zákonným dědicům právo vstoupiti do smlouvy; mohou však žádati místo toho odbytné 250.000 Kč. Žalobce nesměl přijmouti zastoupení jiné firmy, aniž se účastniti na cizím podniku. Ježto se žalobce zdráhal konati v prosinci a v lednu sprostředkovatelské služby, zrušila žalovaná firma s ním smlouvu bez výpovědi. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovanou firmu zaplacení odbytného 250.000 Kč a odškodnění za výpovědní lhůtu. Oba nižší soudy žalobu zamítly.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Jest přisvědčiti dovolateli, že odvolací soud správně označuje smlouvu, kterou žalobce uzavřel se žalovanou firmou, za smlouvu sui generis, že však z toho nevyvozuje správné důsledky. O smlouvu spole-